

INFORMATOR OŚWIATOWY

Biuletyn Kuratorium Oświaty i Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku

---

Szanowni Państwo!

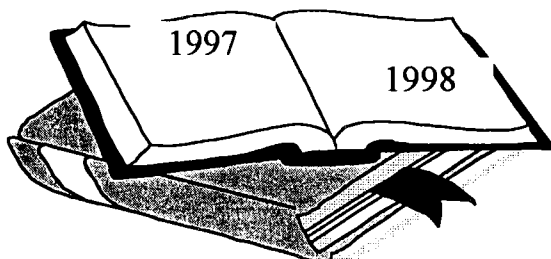
*Nauczyciele, Wychowawcy,
Dyrektorzy Placówek Oświatowych
w województwie słupskim*

U progu nowego roku szkolnego 1997/98, po wakacyjnym wypoczynku, z nowym zapalem sił i energii kierujemy nasze myśli ku szkole i ku oczekującym na podjęcie zadaniom edukacyjnym.

Obejmujemy opieką, kształceniem i działaniem wychowawczym dużą rzeszę ponad 100 tysięcy dzieci i młodzieży - w przedszkolach, w szkołach podstawowych, zasadniczych zawodowych, średnich, policealnych i pomaturalnych. Chcemy zapewnić im nie tylko warunki materialne sprzyjające edukacji, lecz także dobry klimat społeczny. Chcemy ulepszać formy i metody naszej pracy. Zmiany jakościowe pomogą nam dostosowywać szkolnictwo i formy opieki nad dziećmi do standardów europejskich. Zachęcamy Pedagogów i Wszystkich tworzących środowisko edukacyjne do podjęcia zadań związanych z przygotowaniem wdrożenia reformy oświatowej, w tym nowych "Podstaw programowych..." W naszym województwie wspólnie dążyć będziemy do wzmacniania i częstszej analizy kompetencji uczniów w zakresie wiedzy i umiejętności.

Życzę Państwu zapału, optymizmu i wielostronnej satysfakcji z efektów pracy edukacyjnej.

*Kurator Oświaty
mgr Igor Mackiewicz*

Zarządzenie Nr 6 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 kwietnia 1997 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji roku szkolnego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496) zarządza się co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 26 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 listopada 1991 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. MEN Nr 7, poz. 32. z 1993 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 7, poz. 30, z 1994 r. Nr 2, poz. 7 i z 1995 r. Nr 4, poz. 12) wprowadza się następujące zmiany:

1/ § otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zarządzenie dotyczy przedszkoli, szkół i placówek wymienionych w art. 2 pkt 1-5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496), zwanej dalej „ustawą”, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Kultury i Sztuki”;

2/ w §2 w ust. 5 po wyrazach: „20 grudnia każdego roku” dodaje się wyrazy: „z wyjątkiem szkół medycznych, w których zajęcia klas programowo najwyższych kończą się w terminie umożliwiającym realizację programu nauczania, jednak czas nauki w tym semestrze nie może przekroczyć 19 tygodni”;

3/ w § 3:

a/ w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2/ ferie zimowe trwają dwa tygodnie w okresie od połowy stycznia do końca lutego; szczegółowy termin ferii w szkołach danego województwa, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Kultury i Sztuki, ustala kurator oświaty w porozumieniu z wojewodą i wojewódzką radą oświatową - jeżeli została powołana; termin ferii zimowych w danym roku szkolnym ogłasza kurator oświaty nie później niż do końca maja każdego roku”;

b/ skreśla się ust. 4a,

4/ w § 5

a/ ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pisemne egzaminy dojrzałości będą odbywać się w następujących terminach:

1/ w sesji zimowej - w szkołach średnich zawodowych dla młodzieży o 2,5 -letnim cyklu nauczania:

a/ język polski - w najbliższą środę wypadającą po 6 stycznia lub 6 stycznia, jeżeli ten dzień wypada w środę, o godz. 9.00,

b/ drugi przedmiot - w dniu następnym (czwartek) o godz. 9.00.

W szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych dla dorosłych egzaminy pisemne rozpoczyna się o godz. 15.30, w wyżej ustalonych terminach.

2/ w sesji wiosennej - w szkołach średnich dla młodzieży:

- a/ język polski - w najbliższy wtorek po 5 maja lub 5 maja, jeżeli dzień ten wypada we wtorek, o godz. 9.00,
- b/ drugi przedmiot - w dniu następnym (środa) o godz. 9.00,
- c/ język ojczysty - w szkołach z niepolksi językiem nauczania - w dniu następnym (czwartek) o godz. 9.00.

W szkołach średnich zawodowych i ogólnokształcących dla dorosłych egzaminy pisemne rozpoczną się o godz. 15.30 w wyżej ustalonych terminach”,

b/ skreśla się ust. 1 a.

c/ w ust. 5 po wyrazach: „w porozumieniu z dyrektorami tych szkół” dodaje się wyrazy: „bądź z organem prowadzącym”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25 kwietnia 1997 r.

Minister Edukacji Narodowej
prof. dr hab. Jerzy J. Wiatr

Kalendarz roku szkolnego 1997/98

1. Rozpoczęcie roku szkolnego: 1 września 1997 r.
2. Zimowa przerwa świąteczna: 22-31 grudnia 1997 r.
3. Pisemne egzaminy dojrzałości w sesji zimowej: 1 i 8 stycznia 1998 r.
4. Ferie zimowe - szczegółowe terminy ustalają kuratorzy oświaty w porozumieniu z wojewodami
5. Wiosenna przerwa świąteczna: 9 -14 kwietnia 1998 r.
6. Zakończenie zajęć w klasach maturalnych: 24 kwietnia 1998 r.
7. Pisemne egzaminy dojrzałości w sesji wiosennej: 5 i 6 maja 1998 r.
8. Zakończenie zajęć w kl. VIII szkół podstawowych: 17 czerwca 1998 r.
9. Zakończenie rocznych zajęć dydaktyczno - wychowawczych: 19 czerwca 1998 r.
10. Ferie letnie: 20 czerwca - 31 sierpnia 1998 r.
11. Egzaminy wstępne (pisemne) do szkół ponadpodstawowych: 22 i 23 czerwca 1998 r.
12. Dodatkowymi dniami wolnymi od zajęć:
  - w szkołach z 6 dniowym tygodniem pracy są: 10 listopada 1997 r. i 2 maja 1998 r.
  - w szkołach z 5 dniowym tygodniem pracy mogą być po odpracowaniu: 10 listopada 1997 r. i 2 stycznia 1998 r.

Ferie zimowe w roku szkolnym 1997/98

W nawiązaniu do Decyzji Nr 8/97 Kuratora Oświaty w Słupsku z dnia 2 kwietnia 1997r. informuję, że ferie zimowe w województwie słupskim w roku szkolnym 1997/98 trwać będą w dniach od 26 stycznia do 7 lutego 1998.

W/w termin został uzgodniony z Wojewodą Słupskim.

Kurator Oświaty
mgr Igor Mackiewicz

Sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego przez Wydział Kształcenia Podstawowego i Wychowania Przedszkolnego Kuratorium Oświaty w Słupsku w roku szkolnym 1996/97

Wydział Kształcenia Podstawowego i Wychowania Przedszkolnego nadzorował w roku szkolnym 1996/97 175 szkół podstawowych, 100 przedszkoli i 8 poradni psychologiczno-pedagogicznych. W planie nadzoru pedagogicznego założono wizytację 42 szkół podstawowych, 29 przedszkoli i 3 poradni. Łącznie planowano przeprowadzić 74 wizytacje. Wykonano 59 wizytacji w tym: 36 w szkołach podstawowych, 20 w przedszkolach i 3 w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Nie wykonano wizytacji w 6 szkołach (w tym w 4 z powodu zmian przydziału czynności wizytatorów związanych z reorganizacją wydziału od dnia 1 stycznia 1997r. oraz w 2 z powodu zmiany na stanowisku dyrektora (w 9 przedszkolach) w tym w 4 ze względu na ich likwidację, w 2 z powodu choroby dyrektora i w 3 w związku z reorganizacją wydziału.

Wszystkie nie wykonane wizytacje zostaną przeprowadzone w I semestrze roku szkolnego 1997/98.

W planie nadzoru zaplanowano także bieżące przeglądy pod kątem zbadania wybranych dziedzin działalności szkół, placówek przedszkolnych i poradni.

Tematyka przeglądów wynika m.in. z wniosków przyjętych po podsumowaniu pracy placówek i nadzoru w roku szkolnym 1996/97. Zaplanowano sprawdzenie realizacji zaleceń powizytacyjnych oraz następujące tematy: przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego, praca rady pedagogicznej, skuteczność prowadzonych innowacji, skuteczność udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, analiza realizacji wychowania fizycznego i komunikacyjnego, prawidłowość dokumentowania przebiegu nauczania, dostosowania statutów do aktualnych zapisów prawnych oraz realizacja obowiązku szkolnego. Sprawdzenie realizacji zaleceń dotyczyło 53 szkół i placówek (wykonano 49). Pozostała tematyka dotyczyła wszystkich szkół, przedszkoli i poradni, prowadzona była w zakresach zgodnych z problemami poszczególnych placówek oraz w tych szkołach i placówkach, które wytypowali do przeglądu wizytatorzy.

Tematyka dotycząca realizacji wychowania fizycznego, dokumentowania przebiegu nauczania, aktualizacji statutów i realizacji obowiązku szkolnego zrealizowana została we wszystkich szkołach.

Stwierdzono, że placówki były przygotowane do pracy w roku szkolnym 1996/97. W wielu przeprowadzono remonty bieżące, dokonano niezbędnych napraw sprzętu, zatrudniono odpowiednią liczbę nauczycieli.

Trudności wystąpiły w zakresie:

- zatrudniania nauczycieli wychowania fizycznego,
- zatrudniania nauczycieli języków obcych w niektórych szkołach.

Skutkiem tych trudności była duża liczba godzin ponadwymiarowych przydzielona niektórym nauczycielom, a także problemy z ułożeniem tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Stwierdzono też, że organizacja pracy rad pedagogicznych jest na ogół zgodna z potrzebami placówek i przyjętymi regulaminami. W kilkunastu przypadkach stwierdzono usterki w zakresie: dokumentowania przebiegu obrad, zbyt ogólnikowych informacji dotyczących uwag i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, powierzchniowej analizy i oceny wyników klasyfikacji półrocznej lub rocznej.

Przegląd dokumentacji przebiegu nauczania w zakresie jej zgodności z obowiązującymi przepisami wykazał, że większość nauczycieli i dyrektorów poprawnie prowadzi w/w dokumentację.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- braku indywidualnych programów pracy z uczniami biorącymi udział w zajęciach z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej i zespołów dydaktyczno-wyrównawczych,
- nieprzestrzegania wszystkich przepisów dotyczących oceniania wiedzy i umiejętności ucznia (niesystematyczne ocenianie w różnych formach przez niektórych nauczycieli)
- niewłaściwego prowadzenia arkuszy ocen ucznia (wpisywanie ocen za półrocze w skrótach),
- niewłaściwie założonych ksiąg ocen.

Ocena innowacji pedagogicznych została dokonana na podsumowujących pracę szkoły za rok szkolny 1996/97 posiedzeniach rady pedagogicznej. Na tej podstawie dyrektorzy placówek sporządzą karty oceny innowacji, które będą przedmiotem szczegółowej analizy po zakończeniu zajęć szkolnych.

Badania sposobów oraz skuteczność udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznych nie wykazały rażących uchybień.

Do najczęściej popełnianych błędów należały:

- brak indywidualnych programów pracy z uczniem,
- brak w dziennikach zajęć uwag o postępach uczniów i wniosków do dalszej pracy.

Przeprowadzono analizę warunków realizacji wychowania fizycznego w szkołach. Wszystkie szkoły z dniem 1 września 1996r. wprowadziły w klasach I oraz IV-VIII trzecią godzinę zajęć. W większości szkół spowodowało to wiele problemów, nie tylko ze względu na brak sal gimnastycznych. W szkołach z większą liczbą oddziałów klas IV-VIII wystąpiły braki kadrowe. Z konieczności nauczycielom wychowania fizycznego przydzielono większą ilość godzin ponadwymiarowych - do 9 tygodniowo. Ponadto w niektórych szkołach zatrudniono byłych nauczycieli wf., będących na emeryturze, bądź nauczycieli innych specjalności.

Szkoły i placówki dokonały uaktualnienia statutów.

Przeglądy dotyczące sprawdzenia realizacji zaleceń powizytacyjnych wykazały pełną realizację zaleceń w 44 placówkach. W 5 placówkach niektóre zalecenia ponowiono.

W roku szkolnym 1996/97 przeprowadzono 237 hospitacji zajęć prowadzonych przez dyrektorów szkół i placówek - dydaktycznych i wynikających z czynności sprawowanego przez nich nadzoru pedagogicznego. Hospitacje wykazały dobre i bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i metodyczne. Tematy lekcji zgodne były z obowiązującym programem, planem i rozkładami. Realizowano stawiane cele, występowało właściwe planowanie lekcji i zajęć oraz dobieranie metod i form pracy, systematyczne ocenianie i różnicowanie form oceniania. Uwagi dotyczyły m.in. wykorzystywania pomocy dydaktycznych, indywidualnego podejścia do ucznia. Czynności hospitacyjne wykazały, że dyrektorzy szkół i placówek właściwie przygotowali się do hospitacji zajęć prowadzonych przez nauczycieli. Były one szczegółowo omawiane, a oceny, spostrzeżenia, zalecenia i wnioski bardzo trafne. Hospitacje innych czynności realizowanych przez dyrektorów, jak przewodniczenie ra-

dom pedagogicznym, prowadzenie uroczystości szkolnych, zebrań z rodzicami, samorządami uczniowskimi i inne wykazały w większości przypadków właściwe ich realizowanie.

Uwagi dotyczyły nieprzestrzegania regulaminów rad pedagogicznych oraz obowiązku zasięgnięcia opinii samorządu uczniowskiego przy ocenie pracy nauczycieli.

Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami obejmował również ocenianie pracy dyrektorów. Motywem oceniania były przede wszystkim prowadzone wizytacje, ale również wnioski samych zainteresowanych, wnioski organów prowadzących oraz inicjatywa wizytatorów sprawujących nadzór pedagogiczny.

Ocenianie następowało w każdym przypadku po spełnieniu wymogów stawianych w przepisach prawa. Dostosowanie się do nowej procedury oraz wprowadzenie jej w życie nastęrczało wiele problemów. Dokonano oceny pracy 75 dyrektorów, w 8 przypadkach procedura oceniania jest w toku. W zdecydowanej większości przypadków uogólniano pracę dyrektorów jako wyróżniającą i dobrą, a także szczególnie wyróżniającą. Nie zanotowano ocen niższych niż dobre.

W bieżącym roku szkolnym nie prowadzono badań wyników nauczania jednolitych w całym województwie. Wizytatorzy nadzorujący szkoły prowadzili badania wyników w wybranych placówkach lub wszystkich placówkach na terenie danej gminy. Wyniki tych badań służyły jedynie jako element (jeden z wielu) pozwalający ocenić i dokonać diagnozy pracy jednej lub kilku szkół.

W miesiącu czerwcu br. we wszystkich szkołach podstawowych województwa śląskiego przeprowadzono badanie kompetencji ucznia klasy VII z j. polskiego i matematyki. Badanie prowadzone było przede wszystkim jako próba ewentualnego przeprowadzenia w tej formie egzaminu wstępnego do szkół średnich w przyszłym roku szkolnym. Analiza wyników tego badania pozwoli wyciągnąć wnioski co do poziomu nauczania i wykorzystać je w dalszej pracy szkół.

W jednostkowych szkołach oraz we wszystkich szkołach niektórych gmin prowadzone były badania określonych problemów, czy wskaźników. Służyły temu celowi opracowania indywidualne oraz dostępne ogólnie ankiety. Między innymi badano frekwencję uczniów, drugoroczność, zgodność oceniania końcowego z ocenami uzyskanymi na egzaminach wstępnych, pracę bibliotek szkolnych i ich wpływ na efekty nauczania, pracę w klasach integracyjnych i wyrównawczych. Uzupełnieniem wiedzy o szkole, potwierdzeniem jej poziomu i efektów były również anonimowe ankiety kierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców na temat m.in. „Klimat szkoły”, opinii o szkole wyrażonych przez uczniów - „Moja szkoła i rodziców”, „Szkoła mojego dziecka” i inne.

Rok szkolny 1996/97 był pierwszym rokiem, w którym dokonane zostały zmiany w sieci szkół i przedszkoli. Z uprawnienia tego skorzystało kilka gmin. W trzech przypadkach działania gmin były niezgodne z prawem, w większości wzbudzały dyskusje, a nawet protesty rodziców. Było to przyczyną komplikowania i wydłużania procedury likwidowania i przekształcania szkół i przedszkoli. Od dnia 1 września 1996r. przestały funkcjonować dwa przedszkola, a trzy uległy przekształceniu poprzez utratę samodzielności i włączenie w struktury szkoły.

Likwidacja objęła 6 szkół, w tym jedną szkołę samodzielną i 5 szkół filialnych. Cztery szkoły filialne uległy przekształceniom: dwie straciły status filii i stały się oddziałami zamiejscowymi - zmieniono w nich również organizację do poziomu klas I-II, w dwóch dokonano jedynie zmian organizacji także do poziomu klas I-II oraz I-III.

W województwie śląskim aktualnie funkcjonuje 100 przedszkoli, 175 szkół podstawowych i 8 poradni psychologiczno-pedagogicznych. W tym roku szkolnym ustalona została także sieć przedszkoli i szkół podstawowych funkcjonujących w roku szkolnym 1997/98. Zakres porządkowania i modernizowania sieci uległ znacznemu zwiększeniu. W dalszym ciągu działania te budziły wiele emocji w środowiskach lokalnych. Należy podkreślić, że większość gmin działała w sposób przemyślany i zgodny z prawem.

Od dnia 1 września 1997r. funkcjonować będą 173 szkoły podstawowe wraz z 48 filiami oraz 99 przedszkoli. Zlikwidowane zostały dwa przedszkola, powołano jedno nowe, likwidacji ule-

gła jedna szkoła podstawowa i osiem szkół filialnych, dwie szkoły podstawowe zmieniono na filie o niższym stopniu organizacji oraz zmieniono stopień organizacji jednej szkoły podstawowej i jednej filialnej.

W roku szkolnym 1996/97 obowiązkiem szkolnym objętych było 62517 dzieci, z czego realizowało ten obowiązek 62328 dzieci. 189 dzieci nie realizowało obowiązku szkolnego: 45 z powodu zwolnienia z obowiązku, 87 odroczonech, 59 z innych powodów (głównie upośledzenie w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz pobyt za granicą). 245 dzieci realizowało obowiązek szkolny w formie nauczania indywidualnego (1491 godzin).

Bardzo ważnym elementem systemu edukacji jest wychowanie przedszkolne. Objęto tą formę w województwie śląskim 7352 dzieci, w tym 4539 dzieci w wieku 3-5 lat i 2813 dzieci 6-letnich.

Realizację wychowania i kształcenia przedszkolnego prowadziło 100 przedszkoli. W szkołach podstawowych zlokalizowano 194 oddziały przedszkolne klasy „0”, w których dodatkowo objęto opieką, wychowaniem i kształceniem 3245 dzieci.

Ogółem 98,5% dzieci w wieku 6 lat objętych jest przygotowaniem przedszkolnym, a 20% w grupie wiekowej 3-5 lat opieką przedszkolną. Placówki przedszkolne funkcjonują na dobrym i bardzo dobrym poziomie organizacyjnym, technicznym, merytorycznym i kadrowym. Wszystkie placówki realizują treści zawarte w podstawach programowych wychowania przedszkolnego, niektóre (głównie miejskie) znacznie je przekraczają. Przedszkola właściwie prowadzą pracę wychowawczo-dydaktyczną, dobrze przygotowują dzieci do nauki w szkole. Oddziały przedszkolne zlokalizowane w szkołach podstawowych dysponują gorszą od przedszkoli bazą i wyposażeniem. Nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektorów szkół, w niektórych przypadkach jest niesystematyczny i nieadekwatny do tego rodzaju zajęć. W tym roku nasilono działania na rzecz przeszkolenia dyrektorów szkół w zakresie pracy oddziałów przedszkolnych (w rejonie śląskim odbyło się pierwsze spotkanie z udziałem doradcy metodycznego wychowania przedszkolnego). Doradztwo metodyczne wychowania przedszkolnego wymaga jeszcze wzmocnienia kadrowego (aktualnie od II semestru pracuje tylko 1 doradca pomagający 763 nauczycielom w województwie).

W pracy przedszkoli zauważono jeden poważny mankament - przekraczanie określonej przepisami górnej granicy liczebności grup. Zjawisko organizowania grup liczniejszych niż 25 dzieci spowodowane jest ciągle dużym popytem na tego typu usługi oraz znacznym zmniejszeniem liczby placówek w ostatnich latach.

W szkołach podstawowych województwa śląskiego realizuje się obowiązkową naukę języka obcego. Zgodnie z ramowym planem nauczania nauką języka obcego objęte są dzieci od V do VIII klasy w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

Rok szkolny 1996/97 przyniósł znaczne nasilenie zauważanych wcześniej tendencji, m.in. odchodzenie od języka rosyjskiego na rzecz języka angielskiego i niemieckiego, obejmowanie nauczaniem języków uczniów klas młodszych (a nawet klas „0”) i opłacanie ze środków gmin i rodziców, wprowadzanie drugiego języka w formie zajęć dodatkowych.

W tym roku szkolnym, pierwszy raz w województwie śląskim wprowadzono do oferty konkursów przedmiotowych konkurs języka angielskiego i niemieckiego. Był to efekt zwiększenia zainteresowania tymi językami dzieci, rodziców i szkół.

W szkołach podstawowych naucza się obecnie 5 języków obcych: języka rosyjskiego, niemieckiego, angielskiego, francuskiego i ukraińskiego dodatkowo jako języka narodowego. Ten ostatni realizowany jest głównie w grupach międzyszkolnych w 5 placówkach. Język angielski nauczany jest w 35 szkołach, niemiecki w 75 szkołach, francuski w 1 szkole i język rosyjski w 90 szkołach. W 51 placówkach szkolnych naucza się dodatkowo drugiego języka obcego. W dwóch szkołach naucza się trzech języków.

Tylko nieznacznej poprawie uległa sytuacja w zakresie pracowni komputerowych oraz realizacji programu „elementy informatyki”. Aktualnie 35 szkół podstawowych w województwie posiada pracownię komputerowe (20% ogółu), w których realizuje się na poziomie klasy VIII przedmiot „elementy informatyki”. W coraz większej ilości szkół znajdują się pojedyncze egzemplarze komputerów. Służą one głównie organizowanym w szkołach zajęciom pozalekcyjnym w formie zabawo-wo-edukacyjnej. Problem urządzania w szkołach pracowni komputerowych nasili się od momentu obowiązywania podstaw programowych edukacji informatycznej tj. od dnia 1 września 1999r. Do tego czasu szkoły powinny zabezpieczyć materialne podstawy realizacji tego elementu edukacji dzieci. Sprawa ta jest szczególnie trudna, bowiem wymaga bardzo poważnych nakładów finansowych.

Uczniowie szkół podstawowych, których wiedza i zainteresowania znacznie wykraczały poza podstawy programowe mieli m.in. możliwość uczestniczenia w konkursach przedmiotowych. W bieżącym roku szkolnym zorganizowanych zostało 11 konkursów przedmiotowych, w tym pierwszy raz z j. angielskiego, j. niemieckiego i informatyki.

Tradycyjnie już organizowane były konkursy z j. polskiego, j. rosyjskiego, matematyki, fizyki, biologii, chemii, historii i geografii. W tym roku szkolnym zanotowano rekordową liczbę uczestników - 3758 uczniów przystąpiło do I etapu konkursów, 1147 uczestniczyło w II etapie i 394 w etapie III. Laureatami konkursów zostało 88 uczniów (najwięcej z geografii - 21, najmniej z j. polskiego - 3).

Organizacja konkursów i ich przebieg stały na wysokim poziomie. Na 120 edycji (na różnych szczeblach, we wszystkich oddziałach zamiejscowych) i 5299 uczestników wpłynęło tylko 15 odwołań, z czego tylko 3 były zasadne.

Oprócz konkursów przedmiotowych zorganizowany został konkurs o bezpieczeństwie dzieci i młodzieży w ruchu drogowym i konkurs - turniej motoryzacyjny dla uczniów szkół średnich. Pracownicy wydziału współorganizowali konkursy ortograficzne w trzech grupach wiekowych, konkurs „Sakrum w literaturze”, konkurs matematyczny „Kangur”. Ponadto rozpowszechniono w środowiskach szkolnych 22 konkursy z różnych dziedzin proponowane przez różnych organizatorów w kraju.

W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego pracownicy wydziału realizowali również takie elementy nadzoru, jak pomoc dyrektorom w rozwiązywaniu bieżących problemów dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych szkół i placówek oraz zapewnienie bieżącej informacji o aktualnych problemach oświatowych i obowiązujących przepisach prawa. Służyły tym celom po- byt wizytatorów w szkołach i placówkach, organizowanie narad w rejonach wizytacyjnych, narad plenarnych dyrektorów w Kuratorium Oświaty w Słupsku i oddziałach zamiejscowych. Narad plenarnych (rejonowych) odbyło się 16, a spotkań w rejonach wizytacyjnych ponad 70. W sprawach indywidualnych poszczególnych szkół wizytatorzy wydziału oraz jego dyrektor brali udział w posiedzeniu rad pedagogicznych, zespołów kierowniczych, instytucji związków zawodowych nauczycieli, spotkaniach metodycznych i innych. Wśród problemów, z którymi borykały się szkoły wymienić trzeba takie jak: trudności z zatrudnianiem nauczycieli, wdrażanie nowych przepisów prawa, odstępstwa od ramowego planu nauczania, rozpatrywanie skarg i sporów między przedstawicielami organów szkolnych, kierowanie uczniów do nauczania indywidualnego, organizacja i funkcjonowanie zespołów dydaktyczno-wyrównawczych, realizacja oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, organizacja pracy, konflikty pomiędzy dyrektorami i organami prowadzącymi, zapisy dokumentów szkolnych w tym statutów i wiele innych.

W ramach zapewnienia szkołom i placówkom bieżącej informacji o aktualnych problemach oświatowych i obowiązujących przepisach prawa przekazywano na bieżąco egzemplarze nowych

aktów prawnych wraz z wyjaśnieniami, w tym przede wszystkim znowelizowanej Karty Nauczyciela i ustawy o systemie oświaty oraz aktów wykonawczych do tych ustaw. Przekazano projekt oraz zarządzenie dotyczące podstaw programowych obowiązkowych przedmiotów ogólnokształcących, założenia nowej koncepcji egzaminów wstępnych, pisma MEN i wszystkie pisma przychodzące do Kuratorium Oświaty, a mające związek z pracą nadzorowanych szkół i placówek. Przepływ informacji do szkół i placówek odbywał się poprzez wspomniane narady, spotkania przewodniczących zespołów samokształceniowych dyrektorów, za pośrednictwem organów prowadzących, na spotkaniach z radami pedagogicznymi przy okazji wizytacji i innych okoliczności oraz drogą pocztową. Nie stwierdzono żadnych niedomagań w systemie informowania szkół i placówek.

Bieżący rok szkolny jest kolejnym (drugim) rokiem prowadzenia szkół przez samorządy terytorialne. Stwierdzić należy, że nastąpił znaczny postęp w zakresie zacieśnienia współpracy wydziału z przedstawicielami samorządów. Współpraca ta objęła nowe sfery działalności szkół i przedszkoli. Bardzo mocno po obu stronach uwidoczniło się powiązanie oraz wzajemne uzupełnianie kompetencji oraz wspólnota interesów tj. dobro dzieci.

Współpraca z organami prowadzącymi odbywała się poprzez kontakty indywidualne z przewodniczącymi zarządów miast i gmin, ich udział w zespołach dyrektorów i radach pedagogicznych, naradach organizowanych w Kuratorium Oświaty i gminach, udział pracowników wydziału w sesjach rad i posiedzeniach zarządów. Problematyka tej współpracy dotyczyła głównie: likwidacji i przekształcania szkół i przedszkoli, organizowania konkursów przedmiotowych, działań na rzecz modernizacji sieci szkół i przedszkoli, dokonywania oceny pracy dyrektorów, bieżącego kierowania i organizacji placówek, wzajemnego informowania się o aktualnych problemach oświatowych, przepisach, wytycznych MEN, problemach bazy, problemach kształcenia, wychowania i opieki, spraw nauczycielskich, opiniowania wniosków o zwiększenia subwencji oświatowych, opiniowania projektów budowlanych bazy oświatowej, konsultowania arkuszy organizacyjnych, konsultacji rozwiązań zawartych w programach rozwoju oświaty, planowania wizytacji, konsultacji dotyczących przedłużenia kadencji dyrektorom.

Współpracę z organami prowadzącymi ocenić należy dobrze i bardzo dobrze. Występują jednak ciągle przypadki niewłaściwego, bezprawnego podchodzenia do spraw oświaty, łamania kompetencji dyrektorów i innych organów szkolnych. Są to jednak zdarzenia sporadyczne, ich ilość i zakres systematycznie maleją.

Pracownicy wydziału opracowują i gromadzą dokumenty z nadzoru pedagogicznego, informacje o szkołach i placówkach, o systemie kształcenia, wychowania i opieki. Dokumentacja ta powstaje w oparciu o wewnętrzne ustalenia w Kuratorium Oświaty co do zakresu treści i formy dokumentowania nadzoru pedagogicznego.

W bieżącym roku szkolnym opracowany został jednolity dla całego województwa rejestr innowacji. Ujednolicone zostały dokumenty dotyczące zgłaszania i rozliczania innowacji. Działania te będą kontynuowane w następnym roku szkolnym.

W wyniku działań nadzoru pedagogicznego realizowanego przez Wydział Kształcenia Podstawowego i Wychowania Przedszkolnego odnotowano następujące uwagi związane z pracą szkół i placówek:

1. Uwagi negatywne związane z pracą szkół podstawowych:

- brak analizy stanu kształcenia,
- niepełne realizowanie postanowień rozporządzenia MEN nr 29 z 1992r. w zakresie funkcji oceny i jej kryteriów,

- niewłaściwe planowanie realizacji treści programowych (w zakresie przyjętym przez nauczycieli) w roku szkolnym a nawet cyklu kształcenia,
- zbyt mała ilość zajęć pozalekcyjnych zwłaszcza w zakresie rozwoju zainteresowań uczniów,
- nie wykorzystywanie przez dyrektorów szkół i placówek możliwości dokonywania oceny pracy z własnej inicjatywy,
- stosunkowo niewielka liczba prowadzonych innowacji i programów autorskich,
- ciągle niewystarczająca liczba nauczycieli języków zachodnich, informatyki, specjalistów realizujących zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (reeducatorzy, logopedzi).

2. *Uwagi pozytywne związane z pracą szkół podstawowych:*

- duże zaangażowanie nauczycieli (bardzo często społeczne - nieodpłatne) w pracę na rzecz uczniów zdolnych, mających trudności z nauką, realizujących swoje zainteresowania,
- wzrost poziomu nadzoru pedagogicznego realizowanego przez dyrektorów,
- wzrost skuteczności pracy rad pedagogicznych,
- wzrost skuteczności pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wzrost efektywności współpracy ze środowiskiem,
- poprawa jakości dokumentowania przebiegu nauczania,
- zadawalający poziom realizacji treści programowych z j. polskiego i matematyki (na podstawie badania kompetencji uczniów kl. VII),
- wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym,
- pogłębiająca się wiedza oraz umiejętności stosowania prawa oświatowego.

3. *Uwagi negatywne związane z pracą przedszkoli:*

- niedostateczny nadzór dyrektorów szkół nad oddziałami sześciolatków,
- niewystarczająca praca z dzieckiem uzdolnionym,
- mankamenty w pracy rad pedagogicznych w zakresie wnioskowania i uchwalania,
- mankamenty w przystosowaniu, wyposażeniu oddziałów klas „0” w szkołach podstawowych.

4. *Uwagi pozytywne związane z pracą przedszkoli:*

- wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej,
- dobra współpraca z rodzicami i środowiskiem,
- właściwe planowanie rocznej pracy wychowawczo-dydaktyczno-opiekuńczej,
- zróżnicowanie form samokształcenia w radach pedagogicznych,
- podnoszenie poziomu i efektów pracy zespołów samokształceniowych dyrektorów,
- pogłębiająca się wiedza oraz umiejętności stosowania prawa oświatowego,
- wzrost skuteczności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- rozszerzenie zakresu świadczonych usług wykraczających poza podstawy programowe.

5. *Uwagi negatywne związane z pracą poradni psychologiczno-pedagogicznych:*

- w świetle zwiększających się zadań poradni niewystarczająca obsada kadry merytorycznej,
- słabe dostosowanie poradnictwa zawodowego do zmieniającej się sytuacji ekonomiczno-społecznej,
- niewystarczająca baza dydaktyczna (brak testów i innych pomocy do badań dzieci i młodzieży),
- zbyt sformalizowana współpraca ze szkołami i placówkami oświatowymi.

6. Uwagi pozytywne związane z pracą poradni psychologiczno-pedagogicznych:

- zacieśnienie współpracy z samorządami lokalnymi w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i przedszkolach,
- doskonalenie systemu informacji dotyczącej orzecznictwa specjalnego,
- stałe zwiększenie zakresu obowiązków pozadiagnostycznych o reedukację, terapię i psychoedukację.

Wobec powyższego, w pracy szkół i placówek w roku szkolnym 1997/98 należy w szczególności zwrócić uwagę na:

1. analizowanie stanu kształcenia oraz prognozowanie skuteczności nauczania,
2. pełną realizację postanowień zarządzenia nr 29 MEN z dn. 24 września 1992r. w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów...
3. dalszy rozwój zajęć pozalekcyjnych,
4. właściwe planowanie treści programowych zwłaszcza w cyklach kształcenia,
5. dokonywanie oceny pracy nauczyciela z inicjatywy dyrektorów szkół i placówek,
6. wprowadzenie w szkołach i przedszkolach innowacji pedagogicznych,
7. podjęcie działań na rzecz pozyskania nauczycieli języków zachodnich, informatyki, wychowania fizycznego, specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
8. przeszkolenie dyrektorów szkół podstawowych w zakresie nadzoru nad oddziałami klas „0”,
9. doprowadzenie bazy dydaktyczno-wychowawczej klas „0” w szkołach podstawowych do niezbędnego poziomu,
10. racjonalne i metodyczne wprowadzanie nowych podręczników dla sześciolatków i właściwe ich wykorzystywanie,
11. rozszerzenie zakresu pomocy metodycznej dla dyrektorów i nauczycieli przedszkoli,
12. zwiększenie obsady kadrowej w poradniach psychologiczno-pedagogicznych szczególnie o psychologów, reedukatorów i terapeutów,
13. dostosowanie poradnictwa zawodowego świadczonego przez poradnie i szkoły podstawowe do wymogów zmieniającej się rzeczywistości społecznej i ekonomicznej,
14. pełne zabezpieczenie poradni psychologiczno-pedagogicznych w narzędzia badawcze i pomoce dydaktyczne,
15. rozszerzenie zakresu wzajemnej współpracy poradni, placówek, szkół i samorządów.

*Dyrektor Wydziału Kształcenia Podstawowego
i Wychowania Przedszkolnego
Witold Stech*

Sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego przez Wydział Kształcenia Ponadpodstawowego, Specjalnego, Opieki i Edukacji Ustawicznej Kuratorium Oświaty w Słupsku w roku szkolnym 1996/97

Pracownicy Wydziału Kształcenia Ponadpodstawowego, Specjalnego, Opieki i Edukacji Ustawicznej sprawują nadzór pedagogiczny nad powierzonymi im szkołami i placówkami:

- szkołami ponadpodstawowymi ogólnokształcącymi dla młodzieży i dorosłych publicznymi i niepublicznymi,
- szkołami zawodowymi wszystkich typów dla młodzieży i dorosłych publicznymi i niepublicznymi,
- placówkami kształcenia specjalnego,
- placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (domy dziecka, bursy, Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy),
- placówkami kształcenia ustawicznego publicznymi i niepublicznymi,
- Centrum Kształcenia Praktycznego w Słupsku,
- nad szkołami resortowymi w zakresie nauczania przedmiotów ogólnokształcących,

a także nad problemami szczegółowo określonymi w zakresach czynności, a głównie:

- nad organizacją i przebiegiem rekrutacji i egzaminów wstępnych do szkół ponadpodstawowych,
- nad organizacją i przebiegiem egzaminów dojrzałości,
- nad praktyczną nauką zawodu,
- edukacją informatyczną,
- organizacją i funkcjonowaniem wypoczynku dla dzieci i młodzieży, sportem i rekreacją,
- edukacją ekologiczną i wychowaniem zdrowotnym,
- opieką nad rodzinami zastępczymi.

Zadania nadzoru pedagogicznego realizowano na podstawie rocznego planu i harmonogramu wizytacji oraz tematyki wizytacji - zatwierdzonymi do realizacji na rok szkolny 1996/97.

1. Działalność diagnostyczno - oceniająca:

1. Wizytacje podsumowujące 5-letni okres pracy szkoły; przeprowadzono je w następujących szkołach i placówkach:

- * Liceum Ogólnokształcące w Sławnie,
- * Społeczne Liceum Ogólnokształcące w Słupsku,
- * Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Słupsku,
- * Zespół Szkół Zawodowych w Bytowie,
- * Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Człuchowie,
- * Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Tursku,
- * Dom Dziecka w Bytowie,
- * Dom Dziecka w Ustce,
- * Rodzinny Dom Dziecka w Człuchowie (we współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym w Słupsku),
- * Bursa Szkolna w Słupsku,
- * Ognisko Pracy Pozalekcyjnej w Miastku.

Ponadto, przeprowadzono 9 wizytacji szkół niepublicznych i 2 wizytacje placówek niepublicznych.

Z przyczyn organizacyjnych nie zrealizowano wizytacji zaplanowanych w 3 szkołach lub placówkach:

- * Zespół Szkół Ogólnokształcących w Miastku,
- * Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Damnicy,
- * Młodzieżowy Dom Kultury w Lęborku.

Jednostki te zostaną ujęte w planie na nadchodzący rok szkolny.

2. Bieżące przeglądy, badania i lustracje (wizytacje problemowe) przeprowadzono:

- * w 9 liceach ogólnokształcących,
- * w 17 zespołach szkół zawodowych,
- * w 11 szkołach niepublicznych,
- * 16 przeglądów i lustracji w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych,
- * w 2 domach dziecka.

Bieżące badania wybranych obszarów działalności szkół i placówek oraz nauczycieli dotyczyły następującej problematyki:

- konstrukcji i zgodności z obowiązującymi dokumentacjami programowymi opracowanych rozkładów materiałów z poszczególnych przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych,
- realizacji zarządzenia MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz zarządzenia MEN w sprawie prowadzenia obowiązującej dokumentacji przebiegu nauczania,
- funkcjonowanie bibliotek szkolnych,
- przeprowadzenia egzaminów wstępnych, egzaminów dojrzałości pisemnych i ustnych oraz egzaminów sprawdzających; analiza wyników tych egzaminów,
- ocena efektów nauczania, wewnętrznych form badania wyników nauczania, w tym efektywności kształcenia w zawodzie i specjalności poprzez:
  - * badanie wyników klasyfikacji rocznej i sprawności kształcenia,
  - * udział w pracach komisji egzaminacyjnych z przygotowania zawodowego i praktycznej nauki zawodu - obserwacja egzaminów i analiza doboru tematów prac dyplomowych,
  - * analiza udziału uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,

- * przygotowanie i udział w pracach komisji konkursowych „Na Najlepszego Ucznia w Zawodzie...” (kucharz, ciastkarz, stolarz, ślusarz, tokarz, krawiec),
- * zorganizowanie i udział w komisji „Olimpiady Wiedzy Technicznej” dla wszystkich szkół ponadpodstawowych w województwie,
- * zorganizowanie i przeprowadzenie - we współpracy z NOTem - Konkursu „Na Najlepszą Pracę Dyplomową”,
- realizacji teoretycznej nauki zawodu dla ok. 2000 uczestników,
- funkcjonowania państwowych komisji egzaminacyjnych do egzaminów:
  - * eksternistycznych z programu nauczania szkół dla dorosłych,
  - * na tytuły kwalifikacyjne w zawodzie,
- realizacji treści programowych z zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- organizowania zajęć rewalidacyjno - wychowawczych dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim,
- problemy pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym w placówkach opiekuńczych,
- stanu bazy i zaopatrzenia dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych,

3. Hospitacje

- a) realizacji przez dyrektorów szkół i placówek - zajęć dydaktycznych lub wychowawczych wynikających z obowiązującego pensum;
- b) czynności hospitacyjnych i organizacyjnych dyrektora i innych nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkole lub placówce w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego wynikającego z powierzonych im funkcji;

Ad. a) Hospitację realizacji zajęć dydaktycznych lub wychowawczych prowadzonych przez dyrektorów szkół i placówek prowadzono w:

• liceach ogólnokształcących	-	6
• w szkołach zawodowych wszystkich typów	-	16
• w placówkach kształcenia specjalnego	-	8
• w placówkach opiekuńczych	-	2
	Razem	32 hospitacje

Ad. b) Hospitacje zajęć funkcyjnych dyrektorów przeprowadzono we wszystkich jednostkach oświatowych i dotyczyły one:

- obserwacji czynności hospitacyjnych dyrektora placówki sprawującego nadzór pedagogiczny nad nauczycielami w celu diagnozowania ich pracy,
- organizacji, przebiegu i dokumentowania posiedzeń rad pedagogicznych,
- prowadzenia zebrań samorządów uczniowskich,
- prowadzenia zebrań rad rodziców i prowadzenia indywidualnych rozmów z rodzicami,
- organizacji i uczestnictwa w uroczystościach szkolnych wynikających z kalendarza roku szkolnego oraz z tradycji szkoły,
- obserwacji pracy dyrektorów jako przewodniczących komisji egzaminacyjnych.

W wyniku sprawowanego nadzoru pedagogicznego w różnych formach - dokonano oceny pracy 9 dyrektorów szkół i placówek; brano udział w pracach komisji konkursowych do wyboru dyrektorów szkół i placówek oraz w posiedzeniach rad pedagogicznych dotyczących powierzenia funkcji dyrektorom na następną kadencję.

Oprócz wymienionych form nadzoru dotyczących funkcjonowania podległych szkół i placówek, pracownicy Wydziału zajmowali się ściśle określoną problematyką wynikającą z zakresów czynności:

1. Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych

- w miesiącu października przystąpiono do prac przygotowawczych związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych i spowodowano przygotowanie wydawnictwa ze zbiorem zadań z matematyki dla kandydatów do kl. I szkół ponadpodstawowych i wydanie broszury przez ODN w Słupsku,
- w miesiącu lutym opracowano i wydano Informator dla kandydatów do kl. I wszystkich typów szkół ponadpodstawowych wraz z informacjami opisowymi o szkołach, z podaniem ilości miejsc, kierunków i specjalności:
  - * zaplanowano wielkości podobne do ubiegłorocznych z zachowaniem proporcji na poszczególnych poziomach kształcenia w danych typach szkół i z uwzględnieniem danych statystycznych dotyczących przewidywanej liczby absolwentów klas ósmych w czerwcu 1997r. Prace rekrutacyjne zostaną zakończone we wrześniu 1997r.
 W Słupsku dokonano naboru do VI LO przy ZSB oraz VII LO przy ZSDrzewnych. Dodatkowe oddziały klas I LO utworzono w Człuchowie, Sławnie, w LO 1 - Słupsk, LO 6, ZSEkon. Słupsk, ZSGastr i Hotel. Słupsk,
- * kierunki kształcenia uzgodniono z właściwymi terenowo urzędami pracy i samorządem Słupska uwzględniając popyt na rynku pracy, możliwości technodydaktyczne i kadrowe szkół ponadpodstawowych,
- * brano udział w pracach Wojewódzkiej Komisji Orzecznictwa Zawodowego,
- * we współpracy z ODNem w Słupsku przygotowano zestawy egzaminacyjne z języka polskiego i z matematyki,
- * wizytatorzy obu Wydziałów Kształcenia, w tym zamiejscowych, obserwowali przebieg egzaminów wstępnych we wszystkich szkołach publicznych na terenie województwa słupskiego.

2. Egzamin dojrzałości

- analiza wyników egzaminów dojrzałości z roku 1995/96 posłużyła do sformułowania wniosków do pracy w latach następnych,
- systematycznie przekazywano informacje o programie „Nowa Matura” - udział w dyskusji (w formie ankiety) posłużył do przygotowania formuły „Nowej Matury”,
- innowacje dotyczące próbnej matury były przedmiotem narad z dyrektorami szkół (kodowanie prac, stosowanie arkuszy recenzji, korzystanie z jednolitych kryteriów oceniania, dwukrotne sprawdzanie prac ocenionych na ocenę celującą lub niedostateczną),
- wzięto czynny udział w pracach Regionalnego Zespołu Egzaminacyjnego w Gdańsku i Wojewódzkiego Zespołu Egzaminacyjnego w Słupsku - próbną maturę przeprowadzono zgodnie z założeniami programu „Nowa Matura” wg jednolitych zestawów tematów dla całego regionu,
- opracowano na podstawie wyników i ankiet nauczycieli i uczniów „Raport z próbnej matury”,
- przygotowano merytorycznie i organizacyjnie egzaminy dojrzałości w sesji wiosennej 1997r.; przebieg tych egzaminów obserwowali pracownicy Wydziału,
- opracowano kompleksowo dane statystyczne i dokonano analizy wyników egzaminów dojrzałości w sesji wiosennej 1997r.

3. Praktyczna nauka zawodu i przygotowanie zawodowe

- analiza tematów prac dyplomowych była przedmiotem badania w większości szkół zawodowych,
- przeprowadzono obserwacje przebiegu egzaminów z przygotowania zawodowego w 7 szkołach:

Technikum Drzewnym w Słupsku,
 Technikum Mechanicznym w Słupsku,
 Technikum Mechanicznym w Miastku,
 Technikum Mechanicznym w Ustce,
 Technikum Gastronomicznym i Hotelarskim w Słupsku,
 Liceum Ekonomicznym w Słupsku (symulacyjne biuro ćwiczeń),

- skontrolowano przeprowadzenie egzaminów z praktycznej nauki zawodu z ZSDrzewnych, ZSMechanicznych w Słupsku, CKP w Słupsku, ZSZ nr 1 w Słupsku, ZSZ nr 2 w Słupsku, PSS Ustka, ZST Ustka oraz w szkołach niepublicznych.

4. Koordynacja spraw z zakresu edukacji informatycznej (zmiana na stanowisku koordynatora - od 1.03.1997r. dr inż. Zbigniew Ledóchowski) polega przede wszystkim na:

- 1) współpracy metodycznej i organizacyjnej z placówkami i nauczycielami elementów informatyki w formie:
    - bieżących konsultacji w pracowni wojewódzkiej II LO w Słupsku,
    - konferencji metodycznej dla nauczycieli informatyki,
    - lekcji otwartych,
    - zapewnienie realizacji programy nauczania.
    - * przygotowanie wzorcowych zestawów pytań maturalnych z informatyki,
    - prowadzeni kursów komputerowych dla nauczycieli na bazie ODN,
    - stałej informacji o możliwościach i formach doskonalenia zawodowego,
    - opiniowanie programów autorskich przedmiotu „elementy informatyki”,
  - 2) diagnozowaniu i ocenie pracy placówek szkolnych (wizytacje, hospitacje, obserwacje) - SP w Czarnem, CKP w Słupsku,
  - 3) koordynowaniu działań w zakresie olimpiad i konkursów przedmiotowych,
    - zorganizowanie Wojewódzkiego Konkursu Informatycznego dla szkół podstawowych,
  - 4) współpraca z MEN i organami prowadzącymi szkoły poprzez:
    - rozdział środków i sprzętu z oprogramowaniem otrzymanym w ramach zakupów centralnych MEN,
    - udział w Krajowej Konferencji „Informatyka w szkole” oraz wszystkich konferencjach organizowanych przez MEN,
    - prowadzenie i aktualizacja baz danych dotyczących sprzętu komputerowego w szkołach i kwalifikacji nauczycieli,
    - informatyzacja Kuratorium Oświaty.
- 5. Organizacja i funkcjonowanie wycieczek dzieci i młodzieży.** W zakresie tej problematyki zorganizowano:
- 1 obóz międzynarodowy języka angielskiego w Lęborku,
  - 2 obozy językowe pod egidą UNESCO- w Ustce (j. angielskiego), w Człuchowie (j. francuskiego).

Zarejestrowano 320 placówek letniego wypoczynku dla 32.500 dzieci i młodzieży. Zorganizowano wypoczynek 486 dzieciom z rodzin najuboższych w 8 placówkach oświatowych na terenie woj. śląskiego.

Skontrolowano 5 placówek wypoczynku w sezonie letnim 1997r. Zaleceń nie wydano.

6. Edukacja ekologiczna i wychowanie zdrowotne. W ramach tej problematyki zajmowano się:

- promocją zdrowia w szkołach i placówkach,
- wychowaniem w trzeźwości,
- wychowaniem do życia w rodzinie,
- profilaktyką i resocjalizacją (HIV, AIDS, żółtaczka typu B),
- promocją programu stomatologicznego dla klas I SP pn. „Śnieżnobiały uśmiech”.

Oprócz działalności upowszechniającej w/w programy zorganizowano m.in.

- seminarium dla 20 liderów młodzieżowych nt. „Promocja zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, nikotyny, narkotyków”,
- warsztaty dla młodzieży szkół ponadpodstawowych „Dziękuję, nie” - dla 120 osób,
- przeszkolono 8 pracowników oświaty woj. śląskiego na temat HIV/AIDS,
- uczniowie z naszego województwa wzięli udział w konkursie „8 Wspaniałych” zorganizowanym przez samorząd miasta stołecznego Warszawy.

7. Opieka nad rodzinami zastępczymi

Przedmiotem zainteresowania na stanowiskach pracy jest wg stanu na 30.06.1997r. 555 rodzin, a w nich 735 dzieci:

* 45 dzieci specjalnej troski,	* 260 dzieci pól sierot,
* 90 sierot zupełnych,	* 20 wychowanków domów dziecka.

Z tej liczby - sprawy 135 rodzin ze Śląska wprowadził Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Śląsku.

W bieżącym roku podpisano 46 nowych umów o pomocy materialnej, usamodzielniono 43 wychowanków rodzin zastępczych, wypłacono wyprawki:

* 4 wychowankom SOSW	* 6 wychowankom MOW
* 47 wychowankom DDz.	

Wg stanu na czerwiec 1997r. istnieje pełne pokrycie finansowe na pomoc materialną dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych.

II W zakresie działalności wspomagającej sprawowany nadzór pedagogiczny -

organizowano lub brano udział w szkoleniach i naradach, udzielano instruktażu bezpośredniego oraz sporządzano opracowania dotyczące konkretnej problematyki - dla potrzeb Kuratorium Oświaty, Ministerstwa Edukacji Narodowej, organów prowadzących szkoły i placówki, sejmiku samorządowego i Wojewody, a także dla instytucji i organizacji współdziałających, przygotowano dane statystyczne dla potrzeb Wydziału Ekonomicznego Kuratorium Oświaty oraz wytypowano 36 kandydatów ze szkół średnich do stypendium Prezesa Rady Ministrów dla uczniów najzdolniejszych.

1. Organizowano narady dla dyrektorów wszystkich typów szkół ponadpodstawowych z proponowaną bieżącą problematyką wynikającą z kalendarza roku szkolnego, ze zmian strukturalnych i systemowych szkolnictwa zawodowego oraz doraźnych problemów funkcjonowania oświaty.

W celu usprawnienia organizacji pracy szkół i podnoszenia efektywności ich pracy zorganizowano 3 narady dla dyrektorów szkół ponadpodstawowych, których program obejmował m.in.

- uwagi na temat organizacji roku szkolnego,
- uwagi na temat organizacji egzaminów wstępnych i dokonywania naboru do szkół ponadpodstawowych (kierunki kształcenia),
- organizacja i przebieg egzaminów dojrzałości, wdrażanie programu „Nowa Matura”,
- uwagi na temat egzaminów sprawdzających,
- założenia organizacyjno-programowe liceów technicznych w świetle restrukturyzacji szkolnictwa zawodowego; zmiany strukturalne i systemowe,
- kształcenie ustawiczne, działalność kursowa,
- wychowanie zdrowotne,
- działalność Rzecznika Praw Ucznia,
- informacja o działalności Stowarzyszenia Szkół Twórczych i Aktywnych,
- wnioski i spostrzeżenia z bieżącego nadzoru pedagogicznego prac. Wydziału,
- sytuacja finansowa szkół,
- realizacja i dokumentowanie zajęć fakultatywnych,
- procedury mierzenia jakości pracy szkoły - teoretyczne podstawy i praktyczne zastosowanie,
- sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektorów w świetle nowych uwarunkowań prawnych - analiza rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 1996r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz rozporządzenia MEN z dnia 19 lutego 1997r. w sprawie kryteriów oraz szczegółowych zasad i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela oraz zadań i obowiązków dyrektora szkoły w zakresie opieki nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę w zawodzie,
- narady dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- naradę dla kierowników warsztatów woj. słupskiego i koszalińskiego na temat nowoczesnego kształcenia zawodowego uczniów i sytuacji finansowej warsztatów,
- konsultacje dotyczące wdrażania nowych dokumentacji programowych,
- dwie narady kierowników warsztatów szkolnych i głównych księgowych na temat wyników przeprowadzonych kontroli finansowych.

Ponadto, dyrektorzy szkół zawodowych, doradcy metodyczni, konsultanci i wizytatorzy brali udział w seminarium makroregionu: Szczecin, Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra, Koszalin, Słupsk - koordynowany przez ZCEN w Szczecinie dotyczący problematyki szkolnictwa zawodowego. Szczegółowe informacje z tych seminariów ukazały się w wydawnictwie „Uczyć się aby być” pod redakcją prof. dra hab. Stanisława Kaczora (2 zeszyty). Seminaria takie odbyły się w br. szkolnym w: Gorzowie Wielkopolskim, Szczecinie, Koszalinie i Kołobrzegu, Słupsku i Ustce, Kamieniu Pomorskim; organizowane były przez kuratoria i ośrodki doskonalenia nauczycieli. Zaowocowały wypracowaniem wspólnych dokumentów o wartości użytkowej do codziennej pracy w zakresie doskonalenia nadzoru pedagogicznego, wymiany doświadczeń, oraz konkretną współpracę w zakresie kształcenia zawodowego młodzieży na bazie centrów kształcenia praktycznego.

Efekty całorocznej pracy podczas seminariów oraz wnioski i spostrzeżenia do dalszej współpracy przedstawione zostały w 3 zeszycie przygotowanym do druku przez CEN - Szczecin.

Rola koordynatora makroregionu przypadła w br. szkolnym Środkowopomorskiemu Centrum Kształcenia Ustawicznego w Słupsku, dla: Szczecina, Elbląga, Gdańska, Koszalina - w zakresie organizacji i realizacji teoretycznego kształcenia uczniów - młodocianych pracowników.

W ramach działań koordynacyjnych opracowano informator o teoretycznym kształceniu zawodowym w makroregionie na r.sz. 1997/98 dla 10.000 uczestników teoretycznej nauki zawodu.

2. Samokształcenie i doskonalenie zawodowe pracowników nadzoru:

- udział we wszystkich naradach i kursach zewnętrznych organizowanych przez MEN oraz ośrodki regionalne doskonalenia nauczycieli (Szczecin, Łódź, Kalisz - nowe modele kształcenia zawodowego; podstawy programowe),
- udział w warsztatach pomiaru dydaktycznego organizowanych przez TERM zorganizowanych przez ODN w Słupsku we współpracy z CEN w Gdańsku,
- udział w kursie pomiaru dydaktycznego zorganizowanego przez ODN w Słupsku z udziałem prof. Ochenduski (II sesje),
- udział w warsztatach TOM zorganizowanych przez Społeczne Towarzystwo Oświatowe w Człuchowie z udziałem Johna Bonstingla (dot. pomiaru dydaktycznego),
- udział w warsztatach grupy kuratorskiej regionu gdańskiego w programie „Nowa Matura”.

III. Efektywność pracy szkół - podnoszenie poziomu nauczania.

Wymiernymi efektami sprawowanego nadzoru pedagogicznego we wszystkich formach oraz ścisłego współdziałania ze szkołami i placówkami doskonalenia nauczycieli są konkretne osiągnięcia i systematyczne podnoszenie jakości pracy szkół i placówek:

- w szkolnictwie ogólnokształcącym - w zakresie doskonalenia nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektorów szkół - ze szczególnym uwzględnieniem problematyki oceniania efektów nauczania - wykorzystano narzędzia badawcze wypracowane w ramach programu TERM - PHARE oraz własne narzędzia wewnętrznego pomiaru jakości pracy szkoły wypracowane przez rady pedagogiczne:
  - * arkusze ewaluacyjne oceny lekcji przez uczniów,
  - * standardy wiedzy i kompetencji na poszczególnych poziomach kształcenia i z różnych przedmiotów,
  - * kryteria oceniania wiedzy uczniów z poszczególnych przedmiotów,
  - * ankiety i arkusze wewnętrznego pomiaru jakości pracy szkoły,
  - * sprawozdanie semestralne i roczne wiadomości i umiejętności uczniów jako forma badania wyników nauczania stosowane są zamiast testów, ponieważ dyrektorzy i nauczyciele nie dysponują tymi narzędziami badawczymi.
- podnoszenie oferty kształcenia w liceach ogólnokształcących o profile już istniejące i zatwierdzone do realizacji w 1997/98 oraz rozszerzone programy nauczania przedmiotów:
  - * I LO Słupsk - profil informatyczny
propedeutyka filozofii
rozszerzony program j. angielskiego, niemieckiego i francuskiego
  - * II LO Słupsk - profil matematyczny lub matematyczno-informatyczny
humanistyczno - teatralny
humanistyczno - dziennikarski
ekologiczno - przyrodniczy
rozszerzony program j. niemieckiego i angielskiego
  - * IV LO Słupsk - rozszerzony program informatyki
V LO Słupsk - nauczanie j. niemieckiego w kl. I i II z wykorzystaniem programów komputerowych
  - * I LO Lębork - rozszerzony program informatyki w klasach matematyczno-fizycznych
rozszerzony program j. niemieckiego
  - * II LO Lębork - profil artystyczno - pedagogiczny
rozszerzony program j. niemieckiego

- * LO Człuchów - profil informatyczno - matematyczny (nauczanie elementów informatyki, elektroniki, ekonomii i teorii menadżerstwa)
rozszerzony program j. niemieckiego
- * LO Sławno - profil informatyczny (z elementami administracji)
rozszerzony profil j. angielskiego i niemieckiego
- * LO Miastko - profil ekologiczno - przyrodniczy
rozszerzony program j. niemieckiego
- * LO Ustka - rozszerzony program informatyki w kl. matematyczno - fizycznych
warsztaty psychologiczne w kl. I
nauczanie angielskiego z wykorzystaniem programów komputerowych
rozszerzony program j. angielskiego (klasa FCE First Certificate English)
- * III LO Słupsk - profil biologiczno-medyczny
- * LO Bytów - rozszerzony program j. niemieckiego
- w szkolnictwie zawodowym - publicznym i niepublicznym

Pomimo skromnej bazy dydaktycznej wielu szkół skutecznie kontynuowano wdrażanie nowych dokumentacji programowych:

- * technik ekonomista
- * technik handlowiec
- * technik hotelarstwa
- * technik elektronik
- * technik telekomunikacji
- * technik informatyk
- * technik obsługi turystycznej
- * technik urządzeń sanitarnych

oraz dokumentacje programowe w szkołach resortowych:

- * rolniczych
- * medycznych
- * kolejowych
- * leśnej

W ZSEkonomicznych przeprowadzono (już drugi raz) egzamin z przygotowania zawodowego w formie eksperymentalnej jaką jest symulacyjne biuro ćwiczeń (pomimo, że szkoła nie dysponuje taką pracownią specjalistyczną). Funkcję tę spełniała aula szkolna i sprzęt zgromadzony w niej na czas trwania egzaminów. Program i organizację tego egzaminu przygotował zespół przedmiotów zawodowych.

Forma taka uzyskała akceptację młodzieży zdającej, rodziców i nadzoru pedagogicznego. Wysoką ocenę uzyskano również podczas wizytacji MEN - Departamentu Kształcenia Zawodowego - ze wskazaniem upowszechniania tej formy (wrzesień 1997r.).

Stwierdzono generalnie wysoki poziom przygotowywanych prac dyplomowych, ich profesjonalne wykonanie, bogatą zawartość merytoryczną, różnorodne formy (pisemne prace z bogatą oprawą graficzną, kasety video, modele urządzeń, projekty architektoniczne itp.). Większość prac miała wysokie walory poznawcze i użytkowe - służyć one będą jako pomoce dydaktyczne.

Uczestnicy wojewódzkich konkursów na najlepszego ucznia w zawodzie uzyskali wysokie punktacje i zakwalifikowani zostali do turniejów krajowych, znajdując się w pierwszej dziesiątce laureatów.

Egzaminy wstępne i egzaminy dojrzałości przebiegały w zasadzie bez zakłóceń, zgodnie z przepisami. Odnotowano pojedyncze odwołania od ocen prac pisemnych; po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego zarzuty okazały się bezzasadne.

Nabór do szkół ponadpodstawowych przygotowano terminowo z zachowaniem wszystkich obowiązujących procedur i wielkości proporcjonalnych do liczby absolwentów. Jednak struktura miejsc i kierunki proponowane absolwentom po przeprowadzeniu ankiet niezupełnie zaspokoily aspiracje i oczekiwania uczniów, rodziców oraz pracodawców. (Brak m.in. długoterminowych prognoz popytu na pracę.) W dalszym ciągu dominuje liczba kandydatów do liceów ogólnokształcących, liceów ekonomicznych, szkół gastronomicznych i elektroniczno - informatycznych, ale baza tych szkół nie uległa zwiększeniu.

Oferta kształcenia w postaci zawodów szerokoprofilowanych i liceów technicznych zdaje się mieć wielu zwolenników. Trwają intensywne przygotowania kadry pedagogicznej do wdrażania nowych modeli kształcenia zawodowego. Wykaz szkół wytypowanych do realizacji nowych dokumentacji w szkołach zawodowych (zatwierdzono już do realizacji 29 dokumentacji dla zawodów) spowodował nadesłanie ofert doskonalenia dla nauczycieli i pracowników nadzoru pedagogicznego.

Rozwiązano wstępnie sprawy organizacyjne i formalne związane z naborem do klas I uczniów - młodocianych pracowników. Od września 1997r. Punkt Rejestracji Młodocianych znajduje się w strukturach organu prowadzącego.

Dużą rolę w podnoszeniu poziomu kształcenia w szkołach ponadpodstawowych odegrał pośrednio Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku, w którym nowe kierownictwo wykazało dużą sprawność organizacyjną i operatywność, wynikające z potrzeby przygotowania kadr pedagogicznych do wdrażania reformy oświatowej oraz umacniania więzi z placówkami doskonalenia nauczycieli w kraju. Znalazło to wyraz zarówno w szybkiej organizacji naszej siedziby ODN, przygotowaniu seminariów makroregionalnych dla nauczycieli i nadzoru pedagogicznego szkół zawodowych, jak i imponującym otwarciem placówki, będącym jednocześnie formą tej promocji w środowisku i szansą pozyskania sponsorów.

Najcenniejszą jednak sprawą zdaje się być utworzenie pracowni pomiaru dydaktycznego i zorganizowanie biblioteki specjalistycznej, które są niezbędnymi elementami doskonalenia nauczycieli w dobie reformy oświatowej.

Powodzenie reformy oświatowej zależy w dużej mierze nie tylko od wyposażenia technodydaktycznego, ale od organizacji doradztwa metodycznego i przygotowania szkół do doskonalenia wewnątrzszkolnego, zwłaszcza w zakresie wypracowania standardów wiedzy i oceniania ucznia lub słuchacza, konstruowania programów nauczania w oparciu o podstawy programowe oraz nauczania blokowego.

W kontekście funkcjonowania ODN i sprawowanego nadzoru pedagogicznego należy odnotować zwiększone zainteresowanie dyrekcji szkół własnym doskonaleniem zawodowym, chociaż nie wszyscy dyrektorzy szkół wykazują w tej sprawie wystarczającą aktywność.

Uwagi i spostrzeżenia - wnioski do realizacji

Pomimo stwierdzenia podniesienia efektywności pracy szkół i placówek oświatowo - wychowawczych, odnotowano - w trakcie sprawowanego nadzoru - w różnych formach pewne uchybienia i niedomagania organizacyjne i merytoryczne w funkcjonowaniu placówek i sprawowaniu nadzoru oraz koordynacji działań organu nadzorującego i organu prowadzącego.

Uwagi i zalecenia w zakresie nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektorów szkół i placówek dotyczyły:

- konieczności opracowania szczegółowych planów nadzoru pedagogicznego z określeniem tematyki wynikającej z potrzeb szkoły, oraz systematycznego i konsekwentnego dokonywania analizy i oceny ich wykonania, w tym badania wyników nauczania,
- wyraźnego artykułowania wniosków i uchwał rad pedagogicznych i systematycznego kontrolowania ich realizacji,
- konsekwentnego i systematycznego kontrolowania, stosowania regulaminu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz eliminowania dużych ilości egzaminów sprawdzających,
- większego uspołeczniania szkół w zakresie ściślejszej współpracy z samorządami uczniowskimi i radami rodziców,
- inspirowanie do samokształcenia członków rad pedagogicznych zarówno w zakresie wiedzy metodycznej, merytorycznej jak i ogólnopedagogicznej oraz psychologicznej,
- motywowanie kadry pedagogicznej do doskonalenia zawodowego i stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- właściwego i bieżącego przepływu informacji,
- systematycznego i właściwego prowadzenia dokumentacji z przebiegu nauczania,
- dowolności w interpretacji prawa oświatowego w niektórych placówkach i szkołach niepublicznych,
- zbyt małego zainteresowania zjawiskami patologii i niedostosowania społecznego w poszczególnych środowiskach szkolnych.

* W celu dalszego podnoszenia organizacji pracy szkół i poziomu nauczania i wychowania, należy zwiększyć skuteczność sprawowanego nadzoru pedagogicznego poprzez:

- systematyczną realizację zadań w zakresie działalności diagnostyczno - oceniającej i wspomagającej poprzez właściwe planowanie pracy i konsekwentną realizację zaplanowanych zadań,
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych we wszystkich dostępnych formach (nauczycieli, dyrektorów, wizytatorów), a zwłaszcza zobligowanie wszystkich nauczycieli, dyrektorów, wizytatorów do podnoszenia kwalifikacji w zakresie pomiaru dydaktycznego,
- ścisłą współpracę z ODNem w zakresie badania wyników nauczania,
- inspirowanie dyrekcji szkół i nauczycieli do działań innowacyjnych, realizacji nowych dokumentacji we wszystkich szkołach, opracowywanie i stosowanie programów autorskich.

*W ramach współdziałania należy:

1. Doprowadzić do zawarcia porozumienia w sprawie teoretycznej nauki zawodu między Kuratorem Oświaty a Prezydentem Miasta Słupska - jako przedstawicielem organu prowadzącego słupskie szkoły zawodowe - w sprawie zasad, trybu realizacji i finansowania teoretycznej nauki zawodu uczniów szkół zasadniczych miasta Słupska.
2. Zapraszać do udziału w naradach dotyczących kształcenia młodocianych - ich pracodawców.
3. Zorganizować szkolenia dla dyrektorów szkół i placówek niepublicznych dla dorosłych na temat realizacji ustawowych wymogów niezbędnych do otrzymania uprawnień szkoły publicznej.

*Dyrektor Wydziału Kształcenia Ponadpodstawowego,
Specjalnego, Opieki i Edukacji Ustawicznej.
Wanda Z. Daczkowska*

Co słyhać u Rzecznika Praw Ucznia i Dziecka?

W dniu 1 września 1996r. Pan Kurator Oświaty w Słupsku powołał mnie na stanowisko wizytatora do spraw przestrzegania praw ucznia i dziecka.

W czasie swojej rocznej pracy zajmowałem się działalnością edukacyjną polegającą na wspieraniu szkół i placówek oświatowych w stosowaniu prawa oświatowego, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania praw dziecka, oraz na interwencjach w konkretnych sprawach.

Brałem udział w spotkaniach z uczniami szkół podstawowych i średnich a także z radami pedagogicznymi placówek oświatowo-wychowawczych. Spotykałem się też z działaczami na rzecz dzieci zrzeszonymi w TPD czy też z przedstawicielami Sejmiku Samorządowego Słupska. Pozytywnie oceniam także współpracę z Wydziałem Oświaty i Radą Miasta Słupska, z którymi niejednokrotnie się kontaktowałem. Podnosząc swoją wiedzę dotyczącą praw ucznia i dziecka uczestniczyłem w szkoleniach poświęconych temu problemowi. O powszechnym zainteresowaniu tą problematyką świadczy to, że byłem zapraszany również do województwa koszalińskiego. Między innymi w Polanowie spotkałem się z dyrektorami Pogotowia Opiekuńczego i Domów Dziecka.

Moje interwencje w konkretnych sprawach dotyczyły różnych problemów. Jako najbardziej istotne wymienić należy *wydalanie uczniów ze szkół*. Problem ten dotyczy oczywiście szkół ponadpodstawowych. Takich spraw trafiło do mnie 16, z czego dziewięciu uczniom po zbadaniu sprawy przywrócono prawa ucznia, pięciu uczniom na prośbę moją lub Kuratora Oświaty zamieniono karę usunięcia ze szkoły, na karę nagany z ostrzeżeniem lub przeniesienia do innej szkoły, zaś w dwóch przypadkach po zbadaniu sprawy decyzja o wydaleniu została utrzymana.

Drugim bardzo ważnym problemem, od którego jak się okazuje szkoły nie są wolne, jest *naruszanie godności i nietykalności osobistej uczniów i dzieci*. Interwencji w sprawach naruszania nietykalności uczniów przez nauczycieli było sześć i każda z nich potwierdziła to przykre zjawisko. W stosunku do wszystkich nauczycieli, którzy dopuścili się takich czynów zostały wyciągnięte konsekwencje służbowe.

W ciągu roku szkolnego trzykrotnie interweniowałem w sprawach znęcania się psychicznego i fizycznego nad dziećmi przez rodziców lub osoby obce. W jednym z tych przypadków skierowałem sprawę do zbadania przez prokuraturę, zaś w dwóch pozostałych - sprawa trafiła do Sądu Rodzinnego.

Kolejnym problemem jaki nasilił się, szczególnie pod koniec zajęć dydaktycznych, była *sprawa egzaminów sprawdzających*. Sześciu uczniów, którym odmówiono przeprowadzenia takiego egzaminu zostało do niego dopuszczonych po mojej interwencji, gdyż okazało się, że dyrekcja nie miała żadnych podstaw by go nie przeprowadzić.

Z innych spraw jakimi zajmowałem się podczas swojej działalności wymienić należy spowodowanie zaprzestania *wymuszania przez szkołę opłat* na różne cele, głównie na Radę Rodziców. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty nauka w Polsce jest bezpłatna. Nie można więc wymuszać jakichkolwiek świadczeń na rzecz szkoły czy klasy.

W trakcie spotkań z uczniami pojawiał się często problem *oceniań uczniów bez informowania ich jaką ocenę otrzymali*, oraz *zbyt długiego oczekiwania na sprawdzenie prac pisemnych*.

W jednej ze szkół ponadpodstawowych uczniowie czekali na sprawdzenie swoich prac aż trzy miesiące. Interwencje u nauczyciela i wychowawcy nie odnosiły żadnego rezultatu. Dopiero po zgłoszeniu sprawy do mnie i podjęciu działań wyjaśniających prace zostały sprawdzone. Przykre jednak

szeniu sprawy do mnie i podjęciu działań wyjaśniających prace zostały sprawdzone. Przykre jednak jest to, że nauczycielka z tego powodu obraziła się na uczniów i odmówiła im uczestnictwa w balu studniówkowym.

Kolejnym problemem jaki pojawił się w trakcie spotkań z młodzieżą była *sprawa usprawiedliwiania nieobecności przez uczniów pełnoletnich*. Zgodnie z prawem mają oni możliwość usprawiedliwiania przez siebie zajęć, na których nie byli obecni. Często jednak nauczyciele w porozumieniu z rodzicami odmawiają tego prawa uczniom. Pocieszające jest jednak to, że uwagi przekazywane dyrektorom placówek po tych spotkaniach przyjmowane są zyczliwie i z uwagą.

Analizując rozmowy przeprowadzane z dziećmi i młodzieżą w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych stwierdzam, że słaba jest jednak znajomość przez uczniów tak ważnego dokumentu prawnego jakim jest statut szkoły. Rodzice również często mają w tym względzie wiedzę ograniczoną. Jest to przyczyną wielu nieporozumień a czasem konfliktów. Zachęcam więc dyrektorów do działań zmierzających w kierunku upowszechniania statutów wśród całej społeczności szkolnej. Spotkałem się też z sytuacjami kiedy dyrektor bardzo długo szukał statutu szkoły, by wreszcie znaleźć go głęboko na dnie swojego biurka. W takich sytuacjach z reguły okazuje się, że sprawy uczniów nie są załatwiane zgodnie ze statutem co w konsekwencji prowadzi do uchylania niekorzystnych dla nich decyzji dyrektora placówki przez Kuratora Oświaty.

Pełniąc swoje obowiązki spotykałem się często z sytuacjami, kiedy to przychodzili do mnie uczniowie by pomóc im w załatwieniu ich spraw. Wiele z nich powinno być załatwionych przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego, jednak czasami uczniowie i to szkół ponadpodstawowych, nie wiedzą, że taka osoba jak pedagog istnieje. Myślę, że dyrektorzy szkół powinni przeanalizować ten problem. Sądzić należy, że jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest niewłaściwe dobrany czas pracy pedagoga szkolnego, który pracuje np. w godzinach od 9 do 13 i nawet jeden raz w tygodniu nie jest w szkole w godzinach popołudniowych. Taki system pracy utrudnia, a czasem uniemożliwia spotkanie pedagoga z uczniami lub ich pracującymi rodzicami. Uważam, że właśnie praca w godzinach popołudniowych sprzyja kontaktom z uczniami i nie prowadzi do tego, że szeroko pojęte działania i rozmowy wychowawcze pedagoga z wychowankami odbywają się kosztem zajęć dydaktycznych.

Trudno mi wytłumaczyć dlaczego przychodzi do mnie uczennica, którą matka wygoniła z domu i nie chce jej utrzymywać, co w praktyce wiąże się z przerwaniem nauki w szkole. Dopiero po mojej interwencji szkoła zajęła się sprawą uczennicy. Przypadków, kiedy przychodzą do mnie uczniowie ze swoimi problemami, które niewątpliwie powinien pomóc uczniowi rozwiązać pedagog szkolny lub wychowawca, mógłbym przedstawić wiele.

Pełniąc obowiązki wizytatora d/s przestrzegania prawa ucznia zwracałem się kilka razy do MEN w celu interpretacji niektórych przepisów. Z uzyskanymi wyjaśnieniami natychmiast zapoznałem dyrektorów placówek. Nawiązałem też współpracę z Biurem Obsługi Rzeczników w Warszawie, co znacznie ułatwia mi moja działalność.

Dokonując analizy sytuacji w zakresie przestrzegania praw ucznia i dziecka stwierdzić należy, że jest ona na poziomie zadawalającym i cieszy fakt stałego zmniejszania się przypadków. Iamania, szczególnie praw ucznia w okresie ostatniego roku szkolnego.

Sądzę też, że ważną rolę w tej sprawie odgrywają dyrektorzy placówek oświatowo-wychowawczych, którzy jak zauważyłem coraz więcej uwagi poświęcają temu problemowi.

*Wizytator d/s przestrzegania
praw ucznia i dziecka
Rafał Nosewicz*

W roku szkolnym 1996/97 odbyła się kolejna edycja konkursów i olimpiad przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Zgodnie z protokołami z eliminacji wojewódzkich podajemy listę laureatów poszczególnych konkursów i olimpiad.

SZKOŁY PODSTAWOWE

KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Piotr Kuźmiński	SP 1 Człuchów	8	42	A. Juszcak
2.	Karolina Wasilewska	SP 18 Słupsk	7	42	D. Wyzlic
3.	Anna Maria Zamelska	SP Główny	7	42	D. Wałęga

KONKURS JĘZYKA ROSYJSKIEGO

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Sławosz Kwinta	SP 16 Słupsk	8	119,5	Sacharczuk
2.	Monika Nowak	SP Korzybie	8	115	Czelewicz
3.	Karolina Fursewicz	SP 16 Słupsk	8	114	Sacharczuk
4.	Joanna Śliwjak	SP Szczypkowie	8	109	Natalia Gawęda
5.	Joanna Babińska	SP Szczypkowie	8	110	Natalia Gawęda

KONKURSU HISTORYCZNY

Lauraci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Artur Grudziua	SP 4 Łębork	8	92	J. Nadwaska
2.	Łukasz Cisek	SP 1 Ustka	6	88,5	A. Błaszczuk
3.	Joanna Krysiak	SP 14 Słupsk	7	87	W. Wiśniewski
4.	Piotr Brzeziński	SP Lebień	7	86	K. Wojtysiak
5.	Patryk Czajkowski	SP 2 Bytów	7	82,5	K. Melchert
6.	Marta Dzienisz	Sp 8 Łębork	8	82	I. Wójcik-Kotłowska
7.	Barbara Kaczykowska	SP 8 Łębork	8	80	I. Wójcik-Kotłowska
8.	Damian Szymlek	SP Cewice	7	80	I. Milewczyk
9.	Aleksander Gałek	SP 4 Słupsk	7	80	E. Michałowska
10.	Anna Panasiuk	SP 6 Słupsk	7	80	J. Słomian

KONKURS MATEMATYCZNY

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Barbara Kilaraska	SP Siemianowice	8	44	Z. Iszczuk
2.	Wojciech Podruczny	SP-3 Ustka	8	43	I. Krekora
3.	Łukasz Nojek	SP-14 Słupsk	8	43	J. Prus
4.	Gaja Kasprzak	SP-8 Lębork	8	42,5	M. Urich
5.	Waldemar Windorpski	SP Nakła	8	41,5	J. Pyrcha
6.	Agata Fuks	Sp-7 Lębork	8	41	D. Olszewska
7.	Paulina Skibińska	SP-3 Człuchów	8	41	E. Maćkowska
8.	Wojciech Majchrowski	SP-14 Słupsk	8	40	J. Prus

KONKURS FIZYCZNY

Lauraci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Stanisław Jasiński	SP 14 Słupsk	8	33,5	K. Wójcik
2.	Marta Kozicka	SP 3 Człuchów	8	32,5	I. Stanke
3.	Karolina Kłosowka	SP 18 Słupsk	8	32	K. Kaluga
4.	Marcin Kałużny	SP 1 Lebork	8	32	A. Płochoski
5.	Damian Bogdanowicz	SP Łeba	8	31,5	B. Weber
6.	Łukasz Nojek	SP 14 Słupsk	8	31,5	G. Linder
7.	Katarzyna Łobocka	SP 1 Bytów	8	31	M. Badziąg
8.	Maciej Domagała	SP 18 Słupsk	8	31	K. Kagula
9.	Michał Szpilewicz	SP 1 Lębork	8	28,5	A. Płochawski
10.	Grzegorz Szyszka	SP 3 Sławno	8	27,5	T. Pawłowska

KONKURS BIOLOGICZNY

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Piotr Kuźmiński	SP 1 Człuchów	8	49,5	L. Skierawska
2.	Patrycja Gburzyńska	SP 2 Sławno	8	49,0	M. Gawinek-Włodarczyk
3.	Marcin Gilewicz	SP Koczała	8	48,0	H. Zabłońska
4.	Grażyna Opowicz	SP 3 Bytów	8	48,0	K. Karpiuk

KONKURS GEOGRAFICZNY

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Przemysław Ambruszkiewicz	SP Kępice	8	76	T. Linkiewicz
2.	Michał Opara	SP Wicko	8	75	A. Bugajska
3.	Krystyna Jakubczyk	SP 3 Bytów	7	73	T. Fijałkowska
4.	Michał Żółtowski	SP 1 Lębork	7	73	L. Racis
5.	Agnieszka Bednarek	SP Leśnica	8	72	J. Greszta
6.	Przemysław Rosiak	SP Biesowice	7	72	M. Chachaj
7.	Agnieszka Samborska	SP Debrzno	6	72	D. Czajkowska
8.	Artur Grzywacz	SP 7 Lębork	8	72	M. Rawlik
9.	Tomasz Gawron	SP 1 Lębork	7	71	L. Racis
10.	Arleta Wislocka	SP Kępice	7	71	T. Linkiewicz
11.	Katarzyna Kinowska	SP 1 Bytów	8	71	M. Cichosz
12.	Piotr Ludwichowska	SP 1 Lębork	8	71	K. Trowski
13.	Marcin Kałużny	SP 1 Lębork	8	70	K. Trowski
14.	Agnieszka Gąsior	SP Leśnice	8	70	J. Greszta
15.	Przemysław Wijtaszek	SP 7 Lębork	7	69	M. Rawlik
16.	Dawid Skrzypek	SP Przechlewo	7	69	E. Trzebiatowska
17.	Łukasz Ruciński	SP 1 Lębork	6	68	L. Racis
18.	Michał Bielawa	SP 3 Bytów	7	65	T. Fijałkowska
19.	Piotr Zając	SP 1 Lębork	8	65	K. Trowski
20.	Anna Linkiewicz	SP Kępice	8	64	T. Linkiewicz
21.	Michał Kopera	SP 15 Słupsk	8	64	A. Prokop

KONKURS CHEMICZNY

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Agata Fules	SP 7 Lębork	8	23,75	J. Drywa
2.	Piotr Nadolski	SP 4 Słupsk	8	21	J. Dobrzyniewicz
3.	Elżbieta Zajączkowska	SP 4 Lębork	8	21	J. Kwaśniak
4.	Aneta Skowrońska	SP 3 Człuchów	8	21	M. Kotynia
5.	Hubert Turaj	SP 17 Słupsk	8	20,5	A. Dobrynin
6.	Agnieszka Tarachowicz	SP 1 Człuchów	8	20	L. Tarachowicz
7.	Hanna Wielgus	SP 5 Słupsk	8	20	M. Jankowska
8.	Tomasz Tafelski	SP 1 Ustka	8	20	J. Kuligowska
9.	Michał Puchała	SP Staniewice	8	20	Z. Haza
10.	Jacek Zagrodzki	SP 1 Ustka	8	20	J. Kuligowska

Agata Fules uczennica kl. 8 w SP Nr 7 w Lęborku uzyskała I miejsce w eliminacjach centralnych. Jej opiekunem jest Jan Drywa.

KONKURS INFORMATYCZNY

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Kamil Onisiewicz	SP 18 Słupsk	7	56	W. Kurtiak
2.	Bartosz Stencel	SP 18 Słupsk	8	54	K. Kaluga
3.	Łukasz Nojek	SP 14 Słupsk	8	53	J. Stańczyk
4.	Bartosz Lenkiewicz	SP 17 Słupsk	8	52	A. Matysiuk-Dwulit

KONKURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.
1.	Krzysztof Pietroń	SP 17 Słupsk	8	123
2.	Paweł Wilk	SP 14 Słupsk	8	122
3.	Bartosz Kiera	SP 2 Słupsk	8	121
4.	Bartosz Feder	SSP Słupsk	6	120
5.	Katarzyna Kubacka	SP 14 Słupsk	8	120

KONKURS ORTOGRAFICZNY KLAS III

Laureaci:

Lokata	Imię i nazwisko	Szkoła
I miejsce	Kamila Grot	SP 8 Lębork
I miejsce	Olga Ługowska	SP 16 Słupsk
II miejsce	Łukasz Łappo	SP 8 Lębork
III miejsce	Jakub Panasiuk	SP 16 Słupsk
III miejsce	Kinga Stromska	SP 15 Słupsk
III miejsce	Michalina Grzelak	SP Kępice
III miejsce	Dorota Warsińska	SP 4 Ustka

KONKURS ORTOGRAFICZNY KLAS V - VIII**Laureaci klas V-VI**

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Barbara Chmara	SP Polnica	6	-1	A. Pietucka
2.	Agnieszka Nielipiuk	SP 1 Miastko	6	-2	E. Dudziak
3.	Anna Gawrońska	SP 6 Słupsk	6	-4	A. Pisarska
3.	Sylwia Ignaciuk	SP 3 Sławno	6	-4	M. Rolnik

Laureaci klas VII-VIII

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Danuta Wolska	SP Nakła	8	0	R. Jakubek
2.	Katarzyna Pleskota	SP 6 Słupsk	8	-1	B. Filiks
2.	Dorota Wach	SP 17 Słupsk	7	-1	W. Brzęcka

KNKURS HISTORYCZNY : „Losy żołnierza polskiego i walka zbrojna o niepodległość od Powstania Kościuszkowskiego do Powstania Styczniowego”

Do IV etapu konkursu zakwalifikowany został Rafał Fabisiak - uczeń SP nr 4 w Lęborku, 167 pkt.

Dane liczbowe o uczestnikach konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych w r.sz.k.1996/97
(zestawienie województwa śląskiego)

Konkurs \ Rejon	Język polski			Język rosyjski		Język angielski			Język niemiecki		Historia			Matematyka			Biologia			Fizyka			Geografia			Chemia			Informatyka		
	I	II	III	II	III	I	II	III	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	II	III	
Śląsk	410					88					294			366			270			116			225			147					
		84		42			60		49			129			30			73			18						24		22		
			46		14				9		15			44			7			11			7			7			10		8
Lębork	110					55					99			108			105			41			71			45					
		48		16			15		11			81			27			50			14			38			18		4		
			15		3				1		5			29			8			15			11			16			7		-
Bytów	125					27					65			122			53			29			67			42					
		50		13			20		50			41			16			23			7			29			21		8		
			16		6			2		7			6			2			5			1			3			2		3	
Człuchów	124					26			16		81			95			99			52			86			59					
		38		11			15			6		54			13			30			6			20			14		14		
			6		3				-					12			3			7			5			3			8		-
Łącznie	769	220	83	82	26	196	110	12	126	33	539	305	91	691	86	20	527	176	38	238	45	24	449	128	29	293	77	27	48	11	

W I etapie konkursów uczestniczyło: 3. 702 uczniów
W II etapie konkursów uczestniczyło: 1. 203 uczniów
W III etapie konkursów uczestniczyło: + 394 uczniów
Ogółem: 5. 299 uczniów

Zestawiła: M. Mikuś
st. wizytator KO w Śląsku

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

OLIMPIADA JĘZYKA ROSYJSKIEGO

Uczestnicy eliminacji centralnych:

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Nauczyciel
1.	Dorota Brysik	LO Nr 1 Słupsk	D. Hetnarowicz
2.	Katarzyna Daniel	LO Nr 2 Słupsk	R. Machaliński
3.	Katarzyna Lubańska	LO Nr 2 Lębork	R. Machaliński
4.	Emilia Adamiec	LO Nr 2 Lębork	W. Repińska

KONKURS MATEMATYCZNY KLAS I-II

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
profil matematyczny					
1.	Krzysztof Ruciński	II Lo Słupsk	2	20,5	J. Paczkowski
2.	Elżbieta Winiara	LO Ustka	2	16,5	K. Kołpa
3.	Wojciech Kurowski	II LO Słupsk	2	16,0	J. Paczkowski
profil podstawowy					
1.	Jacek Tymiński	ZSElekt, Słupsk	2	18,5	J. Pazik
2.	Katarzyna Holak	ZSElekt. Słupsk	2	15,5	R. Sikorski
3.	Przemysław Małkiewicz	LO Lębork	2	15,0	W. Duwe
4.	Przemysław Zakrzewski	LO Człuchów	2	14,5	D. Pestka

OLIMPIAD WIEDZY EKOLOGICZNEJ

Laureaci i finaliści zawodów centralnych

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Klasa	Liczba pkt.	Nauczyciel
1.	Tomasz Chmielewski - laureat	ZSO Nr 2 w Słupsku	3	47,5	I. Rożnowska
2.	Ireneusz Lietz - finalista	LO - Bytów	3	46,5	T. Radomska
3.	Łukasz Puchała - finalista	LO - Sławno	1	39	B. Kozłowska

TURNIEJ WIEDZY FIZYCZNEJ

Lauraci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Nauczyciel
1.	Łukasz Kłosowski	LO Lębork	W. Czarnobaj
2.	Grzegorz Fleijszar	LO Miastko	J. Szlagor
3.	Pakieta Tomasz	LO Lębork	W. Czarnobaj

4.	Daniel Lachowicz	ZSZ Nr 1 Słupsk	W. Bürschel
5.	Tomasz Marcinowski	SLO Człuchów	Z. Cybulska
6.	Wojciech Arcab	II LO Słupsk	J. Linder
7.	Grzegorz Stępniewski	ZSZ Nr 1 Słupsk	B.Łobocka
8.	Marcin Duchnik	LO Bytów	S. Badziąg
9.	Jakub Żmuda	LO Człuchów	R. Cybulski
10.	Agnieszka Ramian	LO Miastko	J.Szlagor
11.	Adam Zarzycki	I LO Lębork	W. Klata

KONKURS CHEMICZNY

Laureaci

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Nauczyciel
1.	Ewa Sylka - laureatka	ZSO Bytów	K. Rybarczyk
2.	Piotr Mikłaszewicz - laureat	ZSO Nr 1 Lębork	H. Szkut
3.	Cezary Szary	ZSO Nr 1 Lębork	H. Szkut
4.	Łukasz Kłosowski	ZSO Nr 1 Lębork	H. Szkut

TURNIEJ NA NAJLEPSZEGO UCZNIĄ W ZAWODZIE KUCHARZ

Uczniowie zakwalifikowani do III etapu:

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	L.pkt.	Miejsce w klasyfikacji II etapu
1.	Daniel Poświętny	ZSG i Hotel. Słupsk	136	pierwsze
2.	Emilia Dawydko	ZSG i Hotel. Słupsk	128	drugie
3.	Tomasz Dułak	ZSBudowl Lębork	120	trzecie

TURNIEJ NA NAJLEPSZEGO UCZNIĄ W ZAWODZIE CIASTKARZ

Uczniowie zakwalifikowani do III etapu:

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	L.pkt.	Miejsce w klasyfikacji II etapu
1.	Wioletta Łacka	ZSG i Hotel. Słupsk	139	pierwsze zakwalif. do Turnieju Krajowego
2.	Anna Łapczyńska	ZSG i Hotel. Słupsk	132	drugie
3.	Maciej Pek	ZSG i Hotel. Słupsk	128	trzecie
4.	Iwona Tomaszewska	ZSG i Hotel. Słupsk	126	czwarte

XXI Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych

Eliminacje okręgowe odbyły się 17-19.04.1997 w Szczecinie, natomiast zawody centralne miały miejsce 12-14.06.1997r. w Olsztynie. Zawody odbywały się w kilku blokach specjalistycznych: produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, mechanizacja rolnictwa, ogrodnictwo.

Blok: PRODUKCJA ROŚLINNA

Uczestnicy Okręgowej OW iUR w Szczecinie z woj. śląskiego

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Liczba pkt.
1.	Wiesław Migiel	ZSEkonom.-Rolnicz. Bytów	89
2.	Szczepan Mielczarek	TR Słupsk	77
3.	Marzena Sylatk	TR Lębork	77
4.	Adam Wróblewski	TR Lębork	71
5.	Aneta Kaczmarek	TR Maszewo	70
6.	Nestor Guziński	ZSR Człuchów	69
7.	Elżbieta Piaszczyńska	TR Sławno	69
8.	Arkadiusz Burak	TR Sławno	65
9.	Katarzyna Stroj	TR Bytów	65
10.	Jolanta Kryszewska	ZSR Łódzierz	57
11.	Monika Rudnicka	TR Słupsk	56

Na Eliminacjach Centralnych w Olsztynie (12-14.06.1997) województwo śląskie reprezentował Wiesław Migiel z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Rolniczych w Bytowie zdobywając 89 pkt. Jego nauczycielem jest Ryszard Wydrachowski.

Blok:PRODUKCJA ZWIERZĘCA

Uczestnicy Okręgowej OW iUR w Szczecinie z woj. śląskiego

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Liczba pkt.
1.	Ewelina Bork	ZSR Lębork	89
2.	Karol Mirola	ZSR Łódzierz	87
3.	Aneta Maczuła	TR Bytów	78
4.	Marcin Jarosz	TR Lębork	78
5.	Dariusz Hilla	TR Lębork	73
6.	Sylwia Formela	TR Sławno	71
7.	Andrzej Paul	TR Słupsk	69
8.	Maria Labun	TR Bytów	62
9.	Monika Dziudziec	ZSR Człuchów	56
10.	Daniel Milczarek	TR Sławno	48

Na Eliminacjach Centralnych w Olsztynie (12-14.06.1997) województwo śląskie prezentowali: Ewelina Bork z ZSR w Lęborku - 89 pkt., nauczyciel: Barbara Zdanowska, Karol Mirola z ZSR w Łódzierz - 87pkt., nauczyciel Zbigniew Batko.

Blok: OGRODNICTWO

Uczestnicy okręgowej OW I UR w Szczecinie

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Liczba pkt.
1.	Cezary Mathiak	TO Słupsk	74
2.	Mariusz Wojciechowski	TO Słupsk	72
3.	Dorota Sójka	TO Słupsk	69
4.	Joanna Wejer	TO Lębork	60

Blok:MECHANIZACJA ROLNICTWA

Uczestnicy okręgowej OW I UR w Szczecinie z woj. słupskiego

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Szkoła	Liczba pkt.
1.	Mirosław Szramowiat	TR Maszewo	72
2.	Rafał Walkusz	TR Lębork	71
3.	Tomasz Prochera	TR Maszewo	70
4.	Paweł Figura	TR Sławno	67
5.	Marcin Świeboda	TR Sławno	67
6.	Adam Myszka	ZSR Człuchów	65
7.	Dominik Czekaj	TR Lębork	60

XXIII OLIMPIADA WIEDZY TECHNICZNEJ W KOSZALINIE

W Okręgu Koszalińskim (Koszalin, Słupsk, Piła) do eliminacji I-go stopnia przystąpiło z województwa słupskiego 213 uczestników. W II-gim etapie - zawodach okręgowych - wojewódzkich z naszego województwa udział wzięło 8 osób. Wyróżniony został *Przemysław Sagan* - uczeń Zespołu Szkół Budowlanych w Słupsku

KONKURS HISTORYCZNY „Losy żołnierza polskiego i walka zbrojna o niepodległość od Powstania Kościuszkowskiego do Powstania Styczniowego”

Do IV etapu konkursu zakwalifikowani zostali uczniowie z woj. słupskiego:

1. Damian Awieruszko   LO Ustka   342,5 pkt.
2. Grzegorz Blacharski   II LO Słupsk   340 pkt.

W NUMERZE

1. Inauguracja nowego roku szkolnego 1997/98 s.1

---

2. Organizacja roku szkolnego 1997/98 s.2

---

3. Sprawozdania s. 4 i n

* Sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego przez Wydział Kształcenia Podstawowego i Wychowania Przedszkolnego Kuratorium Oświaty w Słupsku w r.szk. 1996/97; * Sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego przez Wydział Kształcenia Ponadpodstawowego, Specjalnego, Opieki i Edukacji Ustawicznej Kuratorium Oświaty w Słupsku w r.szk. 1996/97; * Co słyhać u Rzecznika Praw Ucznia i Dziecka ?

---

4. Olimpiady i konkursy s. 25 i n.

* Szkoły podstawowe; *Szkoły ponadpodstawowe

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A.

istniejący od prawie 200 lat na polskim rynku ubezpieczeniowym

poleca ponad 100 różnych ubezpieczeń

Szczególnie polecamy

**ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków
dzieci, młodzieży, nauczycieli i wychowawców**

*Ubezpieczenie zawierane jest w formie zbiorowej /w szkole, przedszkolu, uczelni/
i zapewnia ochronę osobom ubezpieczonym przez cały rok szkolny i podczas wakacji.*

*Nauczycielom gwarantujemy bezskładkowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej
w tych szkołach, które zawrą ubezpieczenie od następstw NW w formie bezimiennej,
a szkołom zapewniamy ubezpieczenie budynków od ognia.*

Szczegółowych informacji udzielają pracownicy PZU S.A. i pośrednicy ubezpieczeniowi i odwiedzający placówki oświatowe.

*Zapraszamy do inspektoratów i przedstawicielstw PZU S.A.
na terenie województwa śląskiego*

Bytów, Cicha 25, tel. 25-48
Człuchów, Wojska Polskiego 1, tel. 422-37
Lębork, Kard. Wyszyńskiego 3, tel. 62-19-20
Miastko, Mickiewicza 10, tel. 26-53
Sławno, Powstańców Warszawskich 2, tel. 74-99
Śląsk, Deotymy 21, tel. 42-84-31
Ustka, Grunwaldzka 2, tel. 14-71-59